

ніки сприятиме належній організації її діяльності, посиленню відповідальності навчального закладу, викладачів-кураторів та відповідному ставленню до результатів своєї роботи з боку студентів.

Є. А. Шмігельська, асистент,
кафедра розміщення продуктивних сил

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ В УКРАЇНІ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ У РЕГІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Гострота несприятливої екологічної ситуації в більшості регіонів України змушує використовувати цілу систему економічних, соціальних, техніко-технологічних та організаційних заходів для поліпшення навколишнього природного середовища. На жаль, дуже часто проблема економічного розвитку регіону або держави в цілому вирішувалась без врахування впливу на них екологічної ситуації. Не враховувалось, що розвиток виробничо-господарської сфери повинен відбуватися в умовах наявності цілого ряду природоохоронних обмежень. Все це і призвело до появи екологічних проблем як регіонального, так і глобального характеру.

Перехід до ринкової економіки в значній мірі піднімає пріоритет економічного механізму, який дозволяє регулювати вплив тих чи інших факторів як на природні системи, так і на сферу виробничо-господарської діяльності. До таких факторів можна віднести вплив на ефективність природоохоронної діяльності з боку податкової системи, системи штрафних санкцій, системи інвестицій і кредитів. Необхідно зауважити, що вказані системи здійснюють вплив не тільки на природоохоронну діяльність, але й на розвиток виробничої та соціальної сфер у конкретному регіоні. Саме тому в сучасних умовах погіршення екологічного стану в регіонах особливої актуальності набуває проблема формування дієвого економічного механізму в сфері природокористування.

В наш час кошти, що спрямовані із державного бюджету України на фінансування охорони навколишнього середовища, дуже незначні і складають менше 0,5 % від загальної суми витрат держбюджету. Це означає, що наряду з необхідністю збільшення державних витрат природоохоронного призначення, доцільним є збіль-

шення частки регіональних джерел фінансування, залучення власних коштів об'єктів господарювання, кредитів екологічного призначення, а також посилення ролі ринкових методів акумулювання коштів, спрямованих на охорону навколишнього середовища.

Особливе місце у вдосконаленні економічного механізму регулювання природокористування відводиться створенню цілісної та гнучкої системи організаційного забезпечення, яка передбачає законодавчо закріплене формування таких ринкових структур у сфері природокористування, як екологічні банки, біржі, компанії з страхування екологічних ризиків, ринку прав на викиди (скиди) забруднюючих речовин у навколишнє середовище та ін.

Важлива роль в економічному механізмі природокористування належить капітальним вкладенням на охорону навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. Разом з тим специфічним напрямом поліпшення екологічної ситуації повинно бути вдосконалення техніки і технології, надання усій системі виробничо-господарської діяльності екологічного спрямування.

Враховуючи це, ряд тем робочої програми з курсу «Регіональної економіки», які стосуються екологічних проблем розвитку регіонів, присвячені теоретичним основам формування економічного механізму управління природокористуванням. На наш погляд надзвичайно актуальним є подальше впровадження в навчальний процес дослідження сучасних економічних важелів раціонального природокористування, нових форм та методів господарювання, які в подальшому стимулюватимуть підприємства більш ефективно підходити до природокористування. Такі знання допоможуть сформувати у майбутніх економістів сучасні погляди та знання щодо вирішення завдань регіонального економічного та екологічного розвитку.

Л. В. Щетініна, канд. екон. наук, старш. викл.,

*В. С. Васильченко, канд. екон. наук, проф.,
кафедра управління персоналом*

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ: ХАРАКТЕРИСТИКА І ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Розвиток України як повноправної держави Європейського простору можливий, і це визнають більшість науковців, завдяки забезпеченню його інноваційного характеру. Тобто для того, щоб